

Hannäs Hembygdsförening

Torpskyltar på Giltebo

Svennebo (Svinsbo) Stora Giltebo	- 1940	N58.2257209	E16.4320851	1712
Torpgrund	Tid	GPS-koordinater		Torp-nr

Infallna rester av Svennebo boningshuset stod kvar. Foto SP 2006.

Enligt Födelseboken föddes den 28 mars 1740 ett gossebarn i Svenstorpet som döptes till Måns. Måns mor och far var Margareta Månsdotter och Elias Ulfsson.

Enligt dokument från Hembygdsföreningens torpvandring på Giltebo var Rutger Nestors mamma född och uppväxt i torpet. Hon gick över skogen mellan Svinsbo och Hällingsfalls skola.

Jonas Peter Alfred Sundell, född 1866 i Ringarum var statdräng i Giltebo. Han och hans hustru Kristina Wilhelmina Johansson, född 1877 i Skällvik, med barnen Ragnar Harald Alfred 1906, Mimmi Kristina Elisabeth 1909 och Adolf Arnold Napoleon 1913, flyttade från gården till Svennebo 1917 där de blev torpare. Året efter 1918 föddes dottern Margit Sofia Eugenia, och hon var det sista barnet som föddes i Svennebo. Dottern var bara sju månader när modern insjuknade i lunginflammation. Kristina Wilhelmina var 41 år när hon dog i spanska sjukan 1918.

De fyra barnen var mellan ett halvt och tolv år när de blev moderslösa. Alla placerades i fosterhem i mars 1919. Båda pojkarna kom till Skinnebo, Mimmi Kristina Elisabeth kom till Gårdsnäs Nedre gården och Margit Sofia Eugenia kom till Hörnstad Karlslund. Jonas Peter Alfred Sundell var den siste torparen i Svennebo när han flyttade till Ringarum i december 1920.

Skomakare Alexander Petersson, född 1845 i Hannäs, och Emma Matilda, född Johansson 1965 i Hannäs, samt deras son skogs- och jordbruksarbetare Petrus Algot Petersson, född 1889 i Ringarum, flyttade från Brantsviken under Holmbo till Svennebo 1921.

Alexander dog 1928 i lunginflammation när han var 61 år gammal. Två år senare 1920 dog Emma Matilda vid 63 års ålder av ålderdomssvaghet och reumatisk värk. Sonen Petrus Algot Petersson bodde kvar ensam i Svennebo till 1940. Han flyttade till Hjorted och Svennebo stod tomt.

Torpskylt finns på husgrunden med gammalt nummer 50.

Hannäs Hembygdsförening

Torpskyltar på Giltebo

Svennebo (Svinsbo) Stora Giltebo	- 1940	N58.2257209	E16.4320851	1712
Torpgrund	Tid	GPS-koordinater		Torp-nr

Svennebo källargrund ...

... och ladugårdsgrund. Foton SP 2006.

Delar ur karta upprättad 1842 vid Laga skifte.

Hannäs Hembygdsförening

Torpskyltar på Giltebo

Svennebo (Svinsbo) Stora Giltebo	- 1940	N58.2257209	E16.4320851	1712
Torpgrund	Tid	GPS-koordinater		Torp-nr

L2012: 8283 Lägenhetsbebyggelse
Möjlig fornlämning

Namn på lämning
Svinnebo

Beskrivning av lämning
Bebyggelselämning, sentida, bestående av 1 ruin efter torp. Delar av timmerväggarna kvarstår ännu. Skorstenen nedrasad. Syrenbuskar och äppelträd. Beskrivningen är inte kvalitetssäkrad. Information kan saknas, vara felaktig eller inaktuell.

Centrumkoordinater (SWEREF 99 TM N,E)
N 6454747, E 584090

Del ur karta RAÄ Fornsök 2024

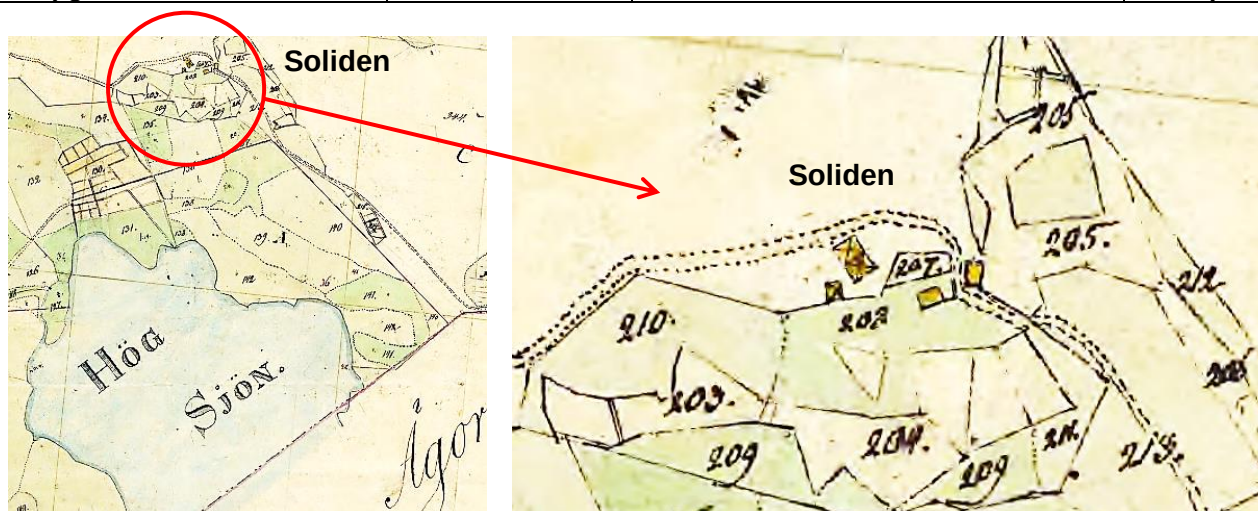
Anm.
Fornlämning.

Hannäs Hembygdsförening

Torpskyltar på Giltebo

Solliden Stora Giltebo	- 1915	N58.2192149	E16.4397659	1713
Torpgrund	Tid	GPS-koordinater		Torp-nr

Delar ur karta upprättad 1842 vid Laga skifte.

Torpet Solliden finns i Födelseboken 1695. Den 4 juli det året föddes en pojke i Sollid, och han döptes den 19 juli till Nils.

De sista torparna i Solliden var Nils Fredrik Snällman, född 1839 i Ringarum, och Mathilda Israelsdotter, född 1845 i Ringarum. De kom 1870 från Eds Kapell med dottern Augusta Mathilda född 1868. I Solliden föddes barnen Anna Elin 1871, Hilma Sofia 1873, Carl Fredrik 1875, Emeli Charlotta 1879, Selma Wilhelmina 1881, Emeli Charlotta 1884 och Gustaf Adolf 1886. Fyra av barnen dog i unga år; Hilma Sofia 1873 två och en halv månad gammal, Emeli Charlotta 1883 4 år gammal i halssjukdom, Selma Wilhelmina 1881 tre och en halv månad gammal och Gustaf Adolf 1887 innan han skulle fylla året av slag [barn dog hastigt utan förklaring]. Endast 2 månader efter Gustaf Adolf dog Mathilda i lungdot.

Sonen Carl Fredrik Snällman dog tragiskt i en arbetsplatsolycka endast 26 år gammal. I Norrköpings Tidningar kunde den 28 november 1901 läsas: "Olyckshändelse med dödlig utgång. Idag kl. 11-12 inträffade vid ett nybygge vid Gryts fabrik [kvarter i Norrköping], att en tegelsten från tredje våningen nedföll och träffade därvid i huvudet en hantlangare vid namn Carl Fredrik Nilsson, med den påföljd, att han, i sanslöst tillstånd fördd till sjukhuset, kort efter ankomsten dit avled. Olyckan berodde till stor del på honom själv, emedan han mot förbud gått och hämtat tegel från ett upplag på samma sida, där murningsarbetet pågick. Den avlidne var från Hannäs församling och ogift." Carl Fredrik begravdes i Norrköping.

Nils slutade som torpare under 1880-talet och arbetade som jordbruksarbetare istället. Med tiden blev han nästan blind. Nils var skriven i Solliden tills han dog och var den siste som bodde i torpet. Nils skulle fylla 56 när han avled 1915 av ålderdomssvagheter i Ringarum och begravdes där. Han bodde kanske hos någon av döttrarna på slutet. I Församlingsboken 1905-1916 angavs att Solliden under Giltebo 19/56 låg öde, och därefter saknades Solliden i Församlingsböckerna.

Nuvarande huset i Solliden byggdes på 1930-talet för fritidsboende. Då revs det gamla, som låg på höjden ovanför nuvarande byggnad. Solliden styckades av från huvudgården 1932.

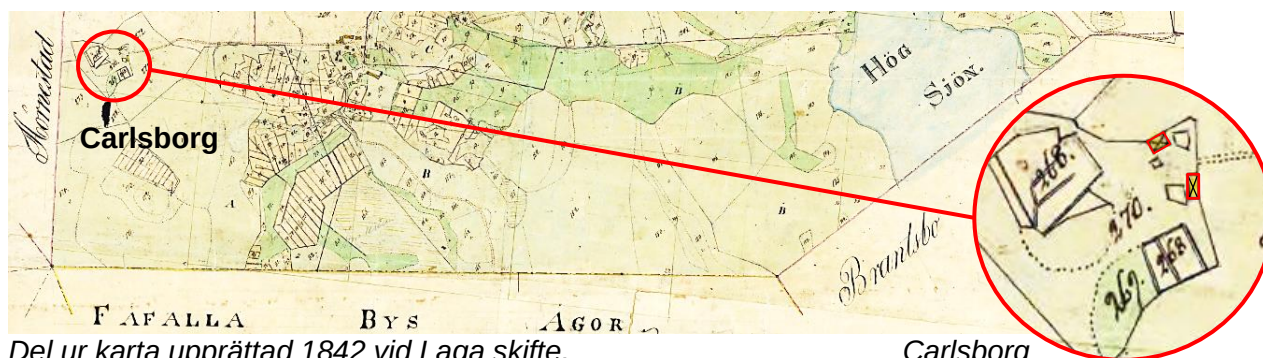
Torpskylt är ej uppsatt på den gamla husgrunden.

Hannäs Hembygdsförening

Torpskyltar på Giltebo

Carlsborg Lilla Giltebo	1833 - 1864	N58°12,877'	E16°24,236'	1714
Torpgrund	Tid	GPS-koordinater		Torp-nr

Del ur karta upprättad 1842 vid Laga skifte.

Carlsborg

Anders Nilsson, född 1803 i Hannäs, var dräng i Thornsborg under Rumhult. Anna Greta Eriksdotter, född 1808 i Yxnerum, fick 1829 arbete som piga i Thornsborg och flyttade dit från Yxnerum. Två år senare i augusti 1831 gifte sig Anders och Greta. I maj 1833 föddes sonen Carl Petter, och då var Anders torpare i Thornsborg, men han hade lässvårigheter. Samma år efter att Carl Petter fötts flyttade Anders och Greta från Thornsborg/Thorönsberg till Carlsborg under Giltebo.

Anders och Greta var de första torparna som flyttade in 1833 i det nybyggda Carlsborg. I Carlsborg föddes dottern Lena Cajsa 1835. Anders och Greta bodde tre år i Carlsborg och bevistade husförhör 1836, men året efter var det nya torpare i Carlsborg. Vart Anders och Greta flyttade framgick inte i Husförhörlängden.

Carl Nilsson, född 1817 i Hannäs, och hustrun Inga Lotta Jonsdotter, född 1829 i Hannäs, var torpare i Carlebo under Hällingsfall. I juni 1852 föddes deras första dotter Christina Mathilda i Carlebo. Senare under året flyttade de till Carlsborg och blev torpare där. I Carlsborg föddes dottern Carolina Charlotta 1854. Redan efter tre år gav de upp som torpare i Carlsborg, och Carl fick arbete som statdräng i Rumhult. De flyttade 1855 till Rumhult och var de sista torparna i Carlsborg.

Arbetaren Erik Eriksson, född 1811 i Yxnerum, och Anna Brita Johansdotter, född 1818 i Björsäter, gifte sig 1842. De flyttade från Ukna till Fåfalla 1852, där Erik fått arbete som statdräng. Fem år senare 1858 flyttade de till Carlsborg med barnen Christina Catharina 1846, Clara Mathilda 1848, Johanna Helena 1852, Carl Erik 1854 och Emma Charlotta 1857. 1860 föddes sonen Johan August, det sista barnet som föddes i Carlsborg.

Christina Catharina flyttade 1862 till Rumhult som piga. 1864 fick Clara Mathilda arbete som piga i Holmbo och Johanna Helena flyttade till Björsäter. Samma år flyttade Erik och Anna Brita med barnen Carl Erik, Emma Charlotta och Johan August till Carlebo under Hällingsfall. I Husförhörlängden stod att Erik var fattig och borde befrias, och att Anna Brita var ofärdig. Erik och Anna Brita som flyttade ut 1864 var de sista boende i Carlsborg, och torpet ströks i Husförhörlängden.

Hannäs Hembygdsförening

Torpskyltar på Giltebo

Carlsborg Lilla Giltebo	1833 - 1864	N58°12,877'	E16°24,236'	1714
Torpgrund	Tid	GPS-koordinater		Torp-nr

Skylt uppsatt i spisröset på torpgrunden 2024.

Rest sten? Foton SP 2024.

Hannäs Hembygdsförening

Torpskyltar på Giltebo

Carlsborg Lilla Giltebo	1833 - 1864	N58°12,877'	E16°24,236'	1714
Torpgrund	Tid	GPS-koordinater		Torp-nr

L2012:8515 Lägenhetsbebyggelse
Möjlig fornlämning

Namn på lämning
Karlsborg

Beskrivning av lämning
Bebyggelselämningar, sentida, bestående av 2 grunder varav det SÖ efter torp. Odlingsrösen inom området. Beskrivningen är inte kvalitetssäkrad. Information kan saknas, vara felaktig eller inaktuell.

Centrumkoordinater (SWEREF 99 TM N,E)
N 6453496, E 582458

Del ur karta RAÄ Fornsök 2024.

Anm.
Fornlämning.

Hannäs Hembygdsförening

Torpskyltar på Giltebo

Sveden Stora Giltebo	1835 - 1866	N58.2175867	E16.4183006	1715
Torpgrund	Tid	GPS-koordinater		Torp-nr

Spisröse på Svedens torpgrund. Foto SP 2006.

Torpet Sveden tillkom i Husförhörlängden under åren 1835. De första torparna i Sveden var Carl Olsson, född 1806 i Hannäs, och Johanna Sophia Jansdotter, född 1810 i Gärdserum. Johanna och Carl vigdes 1834 i Kymnevik. Johanna hade varit piga i Näs i Ringarum och flyttade till Sveden. Carl bodde redan i Giltebo, med det framgår inte var. Det är inte omöjligt att Sveden fanns tidigare, men då inte hade eget namn.

Anders Fredrik, född 1828 i Yxnerum, var arbetare på gården. Han och hans hustru Anna Lovisa Adamsdotter, född 1831 i Lofta, flyttade till Sveden 1864. Med sig hade de sönerna Carl Gustaf 1859 och Adolf Leander 1863. I januari 1866 föddes deras tredje son John Fredrik. Han var det sista barnet som föddes i Sveden. I november 1866 flyttade familjen till Ringarum, och Sveden stod tomt. Anders Fredrik och Anna Lovisa var de sista torparna och sista boende i Sveden.

Torpskylt finns på husgrunden med gammalt nummer 53.

Hannäs Hembygdsförening

Torpskyltar på Giltebo

Sveden Stora Giltebo	1835 - 1866	N58.2175867	E16.4183006	1715
Torpgrund	Tid	GPS-koordinater		Torp-nr

Del ur Lantmäteriet Minkarta 2024.

Hannäs Hembygdsförening

Torpskyltar på Giltebo

Lindberga Stora Giltebo	1854 - 1879	N58°13,091'	E16°25,574'	1716
Torpgrund	Tid	GPS-koordinater		Torp-nr

Torpet Lindberga fick sitt namn efter den förste torparen Philip Wiktor Lindberg, född 1817 i Mogata, som kom hit 1854. Han och hustrun Susanna Christina Jaensdotter, född 1832 i Tryserum, samt sonen Carl Anton, född 1852 i Ringarum, kom från Ringarum. Året efter 1855 föddes det första barnet i Lindberga, dottern Christina Wilhelmina. Redan efter två år i torpet flyttade familjen tillbaka till Ringarum 1856.

Torparna Magnus Johansson, född 1825 i Ringarum, och Hedda Bengtsdotter, född 1827 i Tryserum, kom från Tryserum 1866. Med sig hade de barnen Anton Magnus 1859, Nils Gustaf 1862 och nyfödda Otto Wilhelm 1866. Tre år senare dagen före nyårsafton 1869 föddes dottern Emilie Augusta, och hon var det sista barnet som föddes i Lindberga. Familjen flyttade senare till Björklund, troligen 1874, och var de sista torparna i Lindberga.

Otto Nilsson, född 1845 i Yxnerum var dräng i Hällingsfall. I november 1878 flyttade han och hustrun Anna Stina Gustafsson, född 1841 i Hannäs, med barnen Hilda Otila 1875 och Karl Johan Linus 1878 till Lindberga. Redan året efter i november 1879 blev de torpare Nytorp i Gärdsnäs. Otto Nilsson med familj var de sista boende i Lindberga.

Torpet fanns endast under 25 år. Lindberga var borta ur Husförhörlängden 1880.

I bäcken som rann från kärrmarken vid torpet ska det ha funnits en skvaltkvarn. Bäcken har flyttats och rinner numera närmare Giltebo.

Torpskylten som sattes upp på torpgrunden 2006 fick fötter, eller var det klövar som fick den med sig i hornen?

Ett stort päronträd vittnar om att här varit bebott.

2024 sattes en ny skylt upp på torpgrunden, som saknar spisiröse. Foton SP 2024.

Hannäs Hembygdsförening

Torpskyltar på Giltebo

Lindberga Stora Giltebo	1854 - 1879	N58°13,091'	E16°25,574'	1716
Torpgrund	Tid	GPS-koordinater		Torp-nr

L2012: 7915 Lägenhetsbebyggelse
Möjlig fornlämning

Namn på lämning
Lindberget

Beskrivning av lämning
Bebyggelselämning, sentida, bestående av en grund (torp). Beskrivningen är inte kvalitetssäkrad. Information kan saknas, vara felaktig eller inaktuell.

Centrumkoordinater (SWEREF 99 TM N,E)
N 6453891, E 583780

Del ur karta RAÄ Fornsök 2024.

Anm.

Övrig kulturhistorisk lämning.

Torpet heter Lindberga i Husförhörlängderna, efter den förste torparen Philip Wiktor Lindberg. Lindberget är fel namn som står på Ekonomiska kartorna, Lantmäteriet Minkarta och Riksantikvarieämbetet Fornsök!

Hannäs Hembygdsförening

Torpskyltar på Giltebo

Nytorp "Kratzstället" Lilla Giltebo	1859 - 1909	N58°12,616'	E16°24,197'	1717
Torpgrund	Tid	GPS-koordinater		Torp-nr

Anders Petter Kratz, född 1822 i Ukna, var dräng i Holmbo, och Inga Stina Larsdotter, född 1829 i Tryserum, var piga i Knappemåla. Anders var 36 år och Inga Stina var 29 år när de gifte sig den 17 december 1858 och bosatte sig i Ljungtorp under Holmbo.

Redan året efter flyttade Anders och Inga Stina till det nybyggda Nytorp under Giltebo, och var de första boende i backstugan 1859. I slutet av oktober födde Inga Stina en dotter som döptes till Anna Mathilda. Barnet levde bara i 1 månad och 20 dagar, och dog på deras ettåriga bröllopsdag den 17 december 1859. Dödsorsaken var kvävning [*plötslig spädbarnsdöd*].

Det dröjde drygt tre år innan nästa dotter föddes i april 1866. Christina Charlotta var endast 20 dagar när hon dog av torsk [*svårartad svampinfektion i munnen som gjorde att barnet inte kunde dia*]. Två år senare 1865 fick paret sonen Carl August, och 1869 dottern Amanda Christina, och de båda barnen växte upp till vuxen ålder.

Karl August flyttade hemifrån i slutet av oktober 1880 till Giltebo för att arbeta som dräng. Ägare till Giltebo var då Emil Lindstéen, som var ordförande i Hannäs kommunalnämnd. Tio dagar efter att Carl August flyttat dog Anders endast 58 år gammal i maginflammation [*diarré och kräkningar*].

Karl August flyttade 1884 från Giltebo till Fåfalla, och där var han dräng under tre år. Amanda Kristina bodde kvar hemma hos modern tills hon flyttade till Stockholm 1886. Den 6 oktober 1887 utvandrade Karl August till Amerika. Amanda Kristina kom tillbaka till Nytorp i juni 1888, bara för att en månad senare resa till Amerika den 27 juli 1888.

Änkan Inga Stina bodde kvar i Nytorp, men hon hade båda sina barn på den andra sidan av Atlanten. Enligt Husförhörslängden var hon skriven i Nytorp, men vistades i Linköping på 1890-talet. Samtidigt som Inga Stina vistades i Linköping, var det ett flertal familjer och personer som flyttade in och ut ur Nytorp för ett eller ett par år under åren 1895 till 1902. I Församlingsboken (1895-1904) ströks "*Vistas i Linköping*" och skrevs "*Bor i Nytorp*", men i nästa Församlingsbok (1905-1916) stod "*i Gärdsnäs*". I november 1909 flyttade Inga Stina till Hemviken under Gärdsnäs Nergården, och Nytorp angavs som raserat och var tomt.

Nygifta Inga Stina Larsdotter och Anders Petter Kratz var de första som bodde i Nytorp, och änkan Inga Stina Larsdotter Kratz var den sista som bodde i Nytorp. Det är därför självfallet att backstugan även kallas för Kratzstället.

Enligt Församlingsböckerna var Inga Stina sedan skriven i Hemviken i Gärdsnäs, men vistades hos en fosterdotter i Linköping. Inga Stina hade fött fyra barn, varav två första dog i späd ålder, och de båda andra två utvandrade till Amerika. Någon fosterdotter hade hon inte haft enligt tidigare Församlingsböcker!?

Inga Stina dog på sin bröllopsdag den 17 december 1917 av ålderdomssvaghet vid en ålder av 88 år och 9 månader. Inga Stina dog i Hemviken och begravdes i Hannäs.

Källaren är byggd i en 90°-vinkel av ett berg. Berget bildar ena kortsidan och halva långsidan. Resterande väggar är kallmurade. Koordinater N58°12,602', E16°24,175'.

Hannäs Hembygdsförening

Torpskyltar på Giltebo

Nytorp "Kratzstället" Lilla Giltebo	1859 - 1909	N58°12,616'	E16°24,197'	1717
Torpgrund	Tid	GPS-koordinater		Torp-nr

Torpgrund med skylt i spisiröset.

Källarruinen. Foton SP 2024.

Hannäs Hembygdsförening

Torpskyltar på Giltebo

Nytorp "Kratzstället" Lilla Giltebo	1859 - 1909	N58°12,616'	E16°24,197'	1717
Torpgrund	Tid	GPS-koordinater		Torp-nr

L2012: 2371 Lägenhetsbebyggelse
Möjlig fornlämning

Namn på lämning
Kratzgärdet

Beskrivning av lämning

Bebyggelselämning, sentida, bestående av 1 grund (torp). NV om bebyggelselämningen är en grund efter uthus(?). Ett flertal odlingsrösen inom området. Beskrivningen är inte kvalitetssäkrad. Information kan saknas, vara felaktig eller inaktuell.

Centrumkoordinater (SWEREF 99 TM N,E)
N 6452985, E 582450

Del ur karta RAÄ Fornsök 2024.

Anm.

Övrig kulturhistorisk lämning.

Stugan heter Nytorp i Husförhörlängderna. I folkmun kallas platsen för Kratzstället efter den förste boende Anders Petter Kratz och den sista boende änkan Inga Stina Kratz. Kratzgärdet som står på Ekonomiska kartorna, Lantmäteriet Minkarta och Riksantikvarieämbetet Fornsök är gärdet öster om Nytorp/Kratzstället.

Hannäs Hembygdsförening

Torpskyltar på Giltebo

Björklund Stora Giltebo	1874 - 1949	N58.2164418	E16.4457831	1718
Torpgrund	Tid	GPS-koordinater		Torp-nr

Torpet Björklund tillkom i Husförhörlängden 1869-1874.

Torparna i Lindberga Magnus Johansson, född 1825 i Ringarum, och Hedda Bengtsdotter, född 1827 i Tryserum, var de första som flyttade in i Björklund, troligen 1874. Magnus arbetade på Giltebo gård. De hade barnen Anton Magnus 1859, Nils Gustaf 1862, Otto Wilhelm 1866 och Emilie Augusta 1869. Sonen Karl Johan 1853 flyttade hem från Lofta 1878.

Barnen flyttade ut ur boet ett efter ett åt olika håll. Sonen Otto Wilhelm Magnusson, född 1866 i Tryserum, kom tillbaka 1887 och blev då den förste torparen i Björklund. I maj 1900 gifte sig Otto Wilhelm med Hulda Charlotta Karlsson, född 1874 i Tryserum. Hon kom från Gryt med sin dotter ur ett tidigare äktenskap, Anna Charlotta Alfrida, född 1895. I december samma år föddes parets gemensamma dotter Signe Linnea Wilhelmina i Björklund. Hösten 1902 flyttade familjen till Ringarum.

Föräldrarna Magnus och Hedda bodde kvar hos sonen. Den 18 januari 1906 dog Hedda, vid 79 års ålder, av ålderdomsavtyning. På dagen sju år senare den 18 januari 1913 dog Magnus av ålderdom. Magnus blev 88 år gammal. Enligt Församlingsboken vistades han i Fastebo i Ringarum under de sista åren, troligen hos något av barnen, och han begravdes i Ringarum.

Sågarbetaren Johan August Ture Andersson, född 1886 i Västra Ed, och Anna Cecilia Pehrsson, född 1885 i Björsäter, flyttade in i Björklund 1926. De kom från Ringarum med sju barn, Gertrud Karolina 1912, Magda Aurora 1914, Arne Vilhelm 1916, Doris Lena Margareta 1918, Eva Lionelli 1921, Östen Gustav 1922 och Sigrid Maria 1924. I Björklund föddes två barn till, Nils-Lennart Arnold 1928 och Gunborg Mariana 1930. Familjen bodde kvar 1944 och var troligen de sista som bodde permanent i Björklund.

Björklund styckades av från huvudgården troligtvis 1932.

Ladugården brann ned och en ny ladugård byggdes upp av virke från ladugården i Svinsbo. Orsaken till branden var att kol som inte var riktigt släckt lagrades där. 1949 brann även boningshuset ned och då inreddes en del av ladugården till fritidshus, och är så än idag. Ett nytt bostadshus är senare byggt på tomten.

Torpskylt är ej uppsatt på den gamla husgrunden.

Del ur Lantmäteriet Minkarta 2024.